

Izvor lekovite mineralne vode „Slanača“, jedan je od retkih izvora slane vode u Vojvodini. Za ovaj izvor u Starom Slankamenu zna se vekovima, ali se pouzdano zna da je za vreme turske vladavine služio kao „kupatiilo za bolne i nevoljne“. U blizini izvora, Turci su u XVI veku izgradili hamam, čiji se ostaci mogu videti u vinariji „Acumincum“, i predstavlja posebnu atrakciju. Posle odlaska Turaka izvor je zapušten. Slana voda oticala je u Dunav sve do 1834. godine kada je izvorište ograđeno i izvori kaptirani u jedan, kasnije korišćen za snabdevanje banje. Iako slana voda nije korišćena za lečenje, zna se da su od te vode „žene mesile hleb, a seljani pojili stoku“. Iz tog zaborava banja se diže sasvim slučajno.

Meštani navikli na kupanje u Dunavu tokom leta, želeli su da imaju kupatilo i zimi. U jednoj maloj zgradi kraj izvora dogrevali su vodu sa izvoda na primitivan način. U to doba u mestu se našao i čovek koji je bolovao od kostobolje, i izrazio želju da se i on okupa u toj slanoj vodi. Na iznenađenje svih, njemu je posle svakog kupanja bivalo sve bolje. Za to se ubrzo čulo i van granica Vojvodine. Prva analiza vode izvršena je 1899. godine, a godinu dana kasnije „Slanača“ je proglašena lekovitom vodom i dozvoljena je izgradnja banjskog kupatila. U cilju osnivanja banje i podizanja odgovarajućih objekata osnovano je deoničarsko društvo čiji su članovi pretežno bili trgovci i ratari iz okolnih sela. Ploča na česmi u dvorištu današnje banje govori da su slano kupatilo i gostionica podignuti 1906/7. godine zalaganjem predsednika Deoničarskog društva za izgradnju banje, gospodina Nikole Petrovića iz Stare Pazove, zemljoradnika i jednog od najbogatijih domaćina u Sremu. Potpredsednik društva je u to vreme bio pop Gnjatić, otac dr Borivoja Gnjatića, po kojem banja danas nosi ime. Deoničarsko društvo je na uzvišenju nedaleko od obale reke, na prostoru koji tada bio van sela, podiglo Veliki i Mali hotel, restoran, kupalište i šetalište. Prostor oko objekta je bio prepun cveća, ukrasnog drveća i žbunja, a na mestu današnjeg novoizgrađenog dela bolnice nalazio se park u kojem su bila posađena stabla akacija, borova, oraha, jablanova i kestena, a između njih staze za šetnju. Celom ambijentu doprinosile su prostrane terase Velikog i Malog hotela na kojima je svirao orkestar. Nedugo po izgradnji banje izbio je Prvi svetski rat pa je ova, kao i druge banje u Austrougarskoj bila pretvorena u oporavilište za vojnike, uglavnom sa istočnog fronta. Između dva rata, banja je u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, kasnije Kraljevini Jugoslaviji poslovala ustaljenim načinom, ali se u nju nije posebno ulogalo, niti su stari objekti dograđivani. Za vreme Drugog svetskog rata, banja je takođe kratko vreme bila bolnica za ranjenike sa Sremskog fronta. Godine 1944. godine počelo je obnavljanje banje. Zgrada je temeljno rekonstruisana, nabavljena je nova oprema, izvršeni su radovi na izvoru i oko njega. Nagli razvoj banja i rehabilitacioni centar doživljavaju u vreme upravljanja dr Borivoja Gnjatića. Banja „Slano kupatilo“ je 1964. godine prerasla u Centar za rehabilitaciju bolesnika obolelih od reumatizma i oduzetosti, koji od 1994.

godine nosi naziv Specijalna bolnica za neurološka oboljenja i posttraumatska stanja „Dr. Borivoje Gnjatović“: Mineralna voda izvora „Slanača“ se i dan danas koristi. Temperature 18.4°C ubraja se u slano-jodne vode natrijumskog tipa i nije za oralnu upotrebu. Sa izvora se pumpama dovlači do bolnice, dogreva i koristi u terapiji.

